

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№6(3)

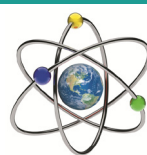
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 484 sahifa,
9-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'zbek bolalar folklorining etnopsixologik jihatlarini o'rganishning ahamiyati.....	10
<i>Alimbayeva Shaxlo Tursunovna</i>	
The Convergence of Educational Paradigms: Policy Borrowing, Adaptability, and Institutional Reform in Uzbekistan's Modern School System	15
<i>Lola Rakhmonovna Djurakulova, Karina Eduardovna Bushevskaya</i>	
Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarida valeologik kompetensiyalarni rivojlantirish	21
<i>Xudoyberdiyev G'iyosiddin Baxtiyor o'g'li, Mamatqulov Davronbek Abdig'apparovich</i>	
Autizm spektridagi buzilishlarga ega bolalar rivojlanishida STEAM ta'lim texnologiyasining pedagogik ahamiyati.....	25
<i>Ne'matova Hilola Ikrom qizi, Ahmadova Zuhra Adizovna</i>	
Ozodlikdan mahrum qilingan shaxsning jazoni ijro etish muassasasidagi moslashuvining psixologik xususiyatlari	30
<i>Saydullayeva Muxabbat Abdullayevna</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati.....	33
<i>Shodiyeva Gulruh Xayrullayevna, Ergasheva Farog'at</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida gamifikatsion topshiriqlar asosida divergent fikrlashni shakllantirishning didaktik mexanizmlari.....	37
<i>Jalilov Muhammadali Abdumutalibovich, Saloydiovva Sevaraxon Mahammadsharif qizi</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy faoliyat tajribasini shakllantirish	41
<i>Sayfiddinova Muxlisa Sayfiddinova</i>	
Harbiy xizmatchilar oilalarida inqirozlarni profilaktika qilishda ijtimoiy-psixologik xizmatlarning o'rni	45
<i>Sh. S. Kurbanova</i>	
Yosh onalarning pedagogik kompetensiyalariga oid ilmiy-nazariy yondashuvlar	49
<i>Yuldasheva Zulayxo Sadullayevna</i>	
Роль нарративно-экспозиционной терапии при работе с детьми, репатрированными из ЗОН вооружённых конфликтов	53
<i>Юлдашев Санжар Рузимуродович</i>	
Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalar: muammo va uning yechimlari.....	57
<i>Mamatova Karomat Ilhomjonovna</i>	
Bitiruvchi sinf o'quvchilarini kasb-hunarga yo'naltirish jarayonlarida individual yondashuvning ahamiyati ...	61
<i>Asilova Sanobar Xatamboyevna</i>	
Optika bo'limini o'qitishning didaktik asoslari.....	66
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Shomurodova Maftuna Tolibjon qizi, Rayimova Muazzam Xolbobo qizi</i>	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarida kompyuter grafikasiga oid kompetensiyalarni rivojlantirish uchun Gamified Project-Based Learning asosidagi integrativ metodika ishlab chiqish	69
<i>D. Y. Pulatova, G'. R. Berdiyev</i>	
Psixologik savodxonlikning o'smirlar akademik savodxonligiga ta'siri.....	76
<i>Fayzullayev Mirzaodil Mirzamurodovich</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida fizika darslarida loyihaviy ta'limni qo'llashning pedagogik asoslari	81
<i>Ismonov Turgunpulat To'liqinovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning tabiatga oid kompetensiyalarini rivojlantirishda mashg'ulot, ekskursiya va sayrlardan foydalanish metodikasi.....	84
<i>Maripova N. X.</i>	
Individual yondashuvga asoslangan pedagogik mexanizmlarni amaliyotga joriy etish metodikasi	88
<i>Nurova Malika Abduzairovna</i>	

Communicative Learning as a Basis for Critical Thinking Development	92
<i>Petrosyan Nelya Valerevna, Khalilova Farangiz Khoshimovna</i>	
Nikohdan oldingi hissiy-emotsional kompetentlikni rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik omillari	97
<i>Raximova Gulxayo Alisherovna</i>	
Talabalarda chidamkorlikni rivojlantirishning ahamiyati	100
<i>Shaalimov Muxtorsha Atxamovich</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda ertaklar orqali tarbiya berish usullari	105
<i>X. Sh. Ochilova</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning ijtimoiy kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol ta'lim texnologiyalarining samaradorligi	109
<i>Xalilova Dilnoza Furkatovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kitobxonlik madaniyatini kreativ yondashuvlar asosida shakllantirish imkoniyatlari	112
<i>Xolyigitova Bahoroy Kimsanboyevna</i>	
Bo'lajak buxgalleriya hisobi va audit sohasidagi talabarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslari	117
<i>Arziyeva Visola Namozovna</i>	
Boshlang'ich ta'lim mazmunini tizimlashtirishning didaktik va aksiologik tamoyillari	121
<i>Shabbazova Dilfuza Ruzikulovna</i>	
Munis Xorazmiy devonining o'rganilishi va uning tarixiy-etimologik tahlili	125
<i>Sharopova Durdona Azim qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar asosida pedagogik kompetensiyalarni takomillashtirish asoslari	129
<i>Tashmatova Gulzoda</i>	
Maktabgacha ta'limda steam yondashuvining didaktik imkoniyatlari	133
<i>To'xtaboyeva Maftunaxon G'aniyevna</i>	
Raqamli pedagogikaning zamonaviy ta'lim rivojlanishidagi o'rni	137
<i>Tojiyeva Asila Abdimannon qizi, Pardayeva Ra'no Eshboyevna</i>	
Talabalar jamoasida uchraydigan nizoli vaziyatlarning diagnostik tahlili	142
<i>Vaxobova Muxtabar Nurmuhimmat qizi</i>	
Kreativ yondashuv asosida talabalarning kasbiy sifatlarini shakllantirish	146
<i>Xolmatova Gulhayo Ulug'bekovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasining psixologik asoslari	151
<i>Xurvaliyeva Tarmiza Latipovna</i>	
Umumta'lim maktab direktorlarining boshqaruv samaradorligini oshirishda media va axborot savodxonligini rivojlantirish modelini takomillashtirish	156
<i>Abdulxakimova Ziyoda Latibjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining darsda muammoli STEAM loyihalarini yaratish ko'nikmalarini rivojlantirish	161
<i>M. S. Achilova</i>	
Optik tushunchalarni shakllantirish metodikasi	165
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Cho'liyeva Sofiya Sobirjon qizi, Shog'dorova Moxinur Bobomurot qizi</i>	
PHET simulyatsiyalari yordamida optikani o'rgatish	169
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Toshmirzayeva Buvioysha Panji qizi, Ruziyeva Jasmina Sirojiddin qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari ijodiy fikrlashini o'ziga xos jihatlari	173
<i>Gafurova Shoxista Erali qizi</i>	
O'zbekiston hududlarida yengil atletika infratuzilmasi va sportchilar tayyorlash tizimini tashkiliy-boshqaruv asoslari	178
<i>Hakimova Mushtariybonu Hamidovna, Tursunpolatova Ziyoda Jahongir qizi</i>	
O'zbekistonda mustaqil fikrlash muammosi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar tahlili	181
<i>Tursunova Dilbar Zafarovna</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Methodology for Developing Competencies in Primary Education and the Communicative Analysis of Oral Speech..... 184 Turumbetova Aygul Yusupbaevna	184
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini "Tarbiya" darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga o'rgatish metodikasi ..... 189 Ummatkulova Sayyora Shovkatovna	189
	Boshlang'ich sinflarda matematika ta'limini tashkil etish ..... 191 Saydullayeva Shabbona Ashraf qizi, Axtamqul Azamqulov, Anvar Yusupov	191
	Metakognitiv xabardorlik ko'rsatgichlarining ta'lim shakliga bog'liqligi..... 195 Ermatova Robiya Bekjonali qizi	195
	The Integration of Artificial Intelligence Technologies in Esp Instruction: Enhancing Professional Communicative Competence in Higher Education ..... 199 Ismailova Shaira Ferdausovna	199
	Intercultural Communicative Competence in English Language Teaching: Preparing Global Learners ..... 204 Maqsudova Gulnoz Olimovna	204
	Teaching Reading Through Multimodal Texts: Enhancing Comprehension and Engagement in EFL Classrooms ..... 208 Norboyeva Shahnoza Jo'rabek qizi	208
	Digital Technologies and Cognitive Competence Development in English Language Teaching ..... 212 Sharipova Muhabbat Erkinovna	212
	Raqamli ta'lim muhitida sun'iy intellektga asoslangan elektron o'quv resurslarini loyihalashning konseptual-pedagogik asoslari va didaktik muammolar tahlili..... 216 Shirinov Feruzjon Shuxratovich, Raxmonov Ziyodillo Xusanovich	216
	Boshlang'ich ta'limda timss mezonlari: kontekstli muammolarga yondashuv ..... 222 Yo'ldoshev Farhodjon Baxtiyor o'g'li	222
	O'qituvchilarning qadriyatlarini va stressga barqarorlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikning psixologik tahlili ..... 227 Yuldashova Dilafuz Shavkatovna	227
	Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentsiyasini shakllantirish pedagogik muammo sifatida ..... 229 Safarova Madina Azamat qizi	229
	Социально-психологические особенности отношения студентов к использованию искусственного интеллекта chatgpt в образовательной деятельности..... 233 Аскарлова Гулрух Оринбасаровна	233
	Диалог культур в произведениях русскоязычных писателей Узбекистана XXI века ..... 239 Чернова Татьяна Алексеевна, Отакулов Ғолиб	239
	Русский язык как пространство межкультурной коммуникации в литературе Узбекистана ..... 242 Чернова Татьяна Алексеевна, Имамов Жавлонбек, Абдурахмонов Элбек	242
	Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya va sport tadbirlarining asosiy shakllari ..... 245 Abdukarimov Nurmaxan Amirxanovich	245
	Orol bobo obrazi orqali inson va tabiat birligining talqini ..... 249 Hayotova Diyora Hamid qizi	249
	Yosh taekvondochilarda (10–12 yoshli) kuch, tezkorlik va ephillik sifatlarini takomillashtirish metodikasi .. 254 Iminova Z. B., Nazarova M. A.	254
	Oliy ta'lim muassasasi kafedra mudirlarida liderlik xususiyatini rivojlantiruvchi ijtimoiy-psixologik omillar .... 258 Mamatkulova Kimyoxon Abdujalilovna	258
	Mediafalsafaning oliy ta'lim tizimidagi didaktik imkoniyatlari va pedagogik funksiyalari ..... 265 Mirabdullayev Izzatillo Isroiljon o'g'li	265
	Maktabgacha ta'lim tashkiloti kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli..... 271 Muminova Gulasal Baxodirovna	271
	Soft Skills yondashuvi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik muloqot madaniyatini shakllantirish ..... 275 Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	275
	Tasviriy faoliyat jarayonida eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarning kognitiv jarayonlarini rivojlantirish .. 280 Sadirova Kamola Giyozovna	280

Inklyuziv ta'lim sharoitida maxsus pedagogik metodlar orqali o'quvchilarning ijtimoiy moslashuvini ta'minlash.....	284
<i>Suyunova Kamola Jamshed qizi, Suvonova Kamola Rayimkulovna</i>	
Web-dizayn texnologiyalari asosida bo'lajak informatika va axborot texnologiyalari o'qituvchilarining raqamli kompetentligini shakllantirish metodikasi	287
<i>Ulmasbek Abdubanapovich Yuldashev, Prof. Dr. Ayhan Istanbulu</i>	
O'smirlar axloqiy rivojlanishining psixologik determinantlari va ularni takomillashtirish mexanizmlari	293
<i>Umaraliyev Muzaffarjon Muhammadjon o'g'li</i>	
Oliy ta'limda o'zbek tili fanini o'qitish: muammo va yechimlar	297
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna</i>	
Folklor motivlarining bolalar xarakteri shakllanishidagi o'rni.....	300
<i>Safarova Nigora Oxunjonovna, Sayfilloyeva Jasmina Jahongirovna</i>	
Kreativ pedagogga qo'yiladigan talablar va uni shakllantirish bosqichlari	304
<i>Abdialimova Maxfuza Safarboy qizi</i>	
Biologiya darslarida STEM va biotexnologiya integratsiyasining nazariy poydevori	307
<i>Abdusamatov Abduqodir Norqul o'g'li</i>	
The Effectiveness of Project-Based Learning in Developing 21 st -Century Skills Among EFL Learners	314
<i>Axmatova Munisa Orif qizi</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarning o'yin faoliyati asosida ijtimoiylashuvi.....	320
<i>P. M. Pulatova, El'muradova Madina Yangiboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyalarini xalq og'zaki ijodi asosidagi didaktik o'yinlar orqali rivojlantirishning lingvopsixologik va tarbiyaviy mexanizmlari	326
<i>Muqimova Gullola Qobil qizi, Sultonov Humoyun Ulug'murodovich</i>	
Tillarni o'qitish jarayonini modellashtirishning metodologik asoslari	330
<i>Nurkeldi Jarasbayev</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalarining informatika ta'limidagi o'rni va ahamiyati	334
<i>Abdullayev Abubakir Narzullayevich, Xurozboyeva Sevinch Abror qizi</i>	
Научно-методологические основы организации психопрофилактической и психокоррекционной работы в практической психологии	337
<i>Ядгарова Озода Ибрагимовна</i>	
Raqamli ta'lim muhitida birlamchi manbalar bilan ishlashning sun'iy intellektga asoslangan pedagogik-metodik mexanizmlari	342
<i>Yursinboyev Jaxongir Mexrojiddin o'g'li</i>	
Zamonaviy biologiyada umumiy genetikaning o'rni va istiqbollari	348
<i>Ko'bayev Jurabek Eshmamatovich</i>	
Разработка системы мониторинга информационной безопасности для высших учебных заведений... ..	352
<i>Хамроев Шохбоз Султонмуродович</i>	
Klaster metodi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida matnli masala yechish ko'nikmasini rivojlantirish ..	356
<i>Atoeva Laylo Akram qizi</i>	
Ta'lim subyekti sifatida o'qituvchi va sun'iy intellektning psixologik-pedagogik xususiyatlarini qiyosiy tahlil qilish	363
<i>Mirзахmatova Sayyora Saydaxmatovna</i>	
Research Methodologies for Examining English Texts Focused on Ecotourism Destinations	366
<i>Nurbek Yavqochev</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar aqliy rivojlanishida bolalar adabiyotining o'rni.....	369
<i>Yuldoshova Mexriniso</i>	
Integrativ yondashuvning logopedik mashg'ulotlar orqali dizartriyaning korreksiyalashdagi ahamiyati	372
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li</i>	
Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi	378
<i>Axmedjanov Shuhrat Boltayevich</i>	
Og'zaki nutqni baholash va rivojlantirish omillari va nutqiy vaziyatlar	381
<i>G'aybulloyeva Feruza Bobir qizi</i>	
Hayotiy vaziyatlar asosida matematik tasavvurlarni shakllantirish	384
<i>Raimberdiyeva Sh. N., Ismoilova M. M.</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	The Role of Word Formation Processes in Enriching the Vocabulary of the English Language ..... 387 Qoldigiz Mirzayeva
Maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik rivojlanishini psixodiagnostika qilishning nazariy va amaliy asoslari ..... 391 Radjabova Dilnura Anvarbekovna	
Maktabga tayyorlov yoshida aqliy tarbiyalashda didaktik o'yinlarning o'rni va ahamiyati..... 397 Ziyodullayeva Ruxshona O'ral qizi, Ismoilov Bobur Tohirovich	
O'quvchilarda tanqidiy fikrlash va axborotni saralash kompetensiyasini rivojlantirishning neyropedagogik mexanizmlari ..... 401 Xolmatova Saboxat Iloxomjon kizi	
Akmeologik yondashuv asosida talabalarda konfliktologik kompetentlikni rivojlantirishni takomillashtirish ... 408 Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining dirijyorlik apparatini shakllantirishda qo'llaniladigan interfaol metodlarning ahamiyati..... 413 Z. A. Nuraliyeva	
3-sinf ona tili darsligidagi birikuvchanlikka doir mashqlar tahlili..... 417 Safarov Firuz Sulaymonovich, Hamroyeva Zahro G'afforovna	
Лингво-дидактические требования к организации дистанционного обучения иностранному языку: цифровизация, инклюзия и мировой опыт ..... 420 Азимова Ситора Рахимовна	
Развитие альтруистической самоотверженности у подростков на основе прогрессии навыков позитивного мышления ..... 429 Ахрарова Шоира Батыровна	
“Лишний человек” и трагическое осознание своей ненужности ..... 433 Мустафоева Холида Худжагелдиевна	
Talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarini takomillashtirish amaliy ishga tayyorlik omili sifatida ..... 438 Nurimbetova Elmira Jumamuratovna	
Texnologiya faniga sun'iy intellekt texnologiyalarini integratsiya qilishning pedagogik imkoniyatlari ..... 441 Abdufatayev Sherjaxon Abduazimovich, Yaminova Nargiza Nuriddinovna	
Alisher Navoiy ijodiy merosida ustoz-shogird munosabatlarining aksiologik asoslari ..... 444 Abdullayeva Sabohat G'ayratullayevna	
The Role of Artificial Intelligence in Enhancing English Language Teaching and Learning ..... 448 Asamatdinov Alim Baxtiyarovich, Ochilova Dilfuza Nematovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida monologik nutqni shakllantirishda savod o'rgatish, matn bilan ishlash va audiovizual vositalarning ahamiyati ..... 451 Ikromova Gulhida Axmadillo qizi, Axmadjonova Dilroz Abdulaxad qizi	
Raqamlashtirish sharoitida talabalarda korrupsiyaga nisbatan intolerant madaniyatni rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari ..... 456 Axmedova Dilnora Kobiljonovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida steam texnologiyasidan foydalanishning amaliy asoslari ..... 460 Boltayeva Nasiba Iltom qizi	
Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi ..... 464 Bozorova Nigora Sodiqjon qizi	
Kontekstli yondashuv orqali bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining lisoniy-pragmatik kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish ..... 467 Eshoqulova Kamola Ibroximovna	
Eshitishida nuqsoni bo'lgan o'quvchilar muloqot ko'nikmalarini shakllantirish texnologiyalari ..... 471 Isoqjonova Dilfuzaxon Muxtorjon qizi	
Talabalik davrida o'quv faoliyatidan qoniqqanlik va lokus nazorat o'rtasidagi o'zaro aloqadorlikning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari..... 474 Jo'rayeva Iqbolxon Po'latovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yo'l harakati xavfsizligi kompetensiyalarini rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi ..... 479 Jumayev Yunus Rashidovich	

TALABA-PSIXOLOGNING KASBIY MUHIM SIFATLARINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIY ISHGA TAYYORLIK OMILI SIFATIDA

Nurimbetova Elmira Jumamuratovna

Psixologiya fanlari doktori (DSc) Nukus davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Mazkur tadqiqot talaba-psixologlarning kasbiy muhim sifatlarini takomillashtirishning ularning amaliy faoliyatga tayyorligiga ta'sirini o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, kasbiy muhim sifatlar va amaliy ishga tayyorlik o'rtasida statistik ahamiyatli ijobiy bog'liqlik mavjudligi aniqlandi ($r=0,467$; $p<0,01$). Olingan natijalar kasbiy muhim sifatlar bo'lajak psixologlarning amaliy faoliyatga tayyorligini shakllantirishda muhim omil ekanligini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: talaba-psixolog, kasbiy muhim sifatlar, amaliy faoliyatga tayyorlik, kasbiy rivojlanish, korrelyatsion tahlil.

Abstract: This study examines professionally important qualities of psychology students as a factor of their readiness for practical professional activity. The results revealed a statistically significant positive relationship between the development of professionally important qualities and readiness for practical work ($r=0.467$; $p<0.01$). The findings confirm the important role of these qualities in the professional training of future psychologists.

Key words: psychology student, professionally important qualities, readiness for practical activity, professional development, correlation analysis.

Аннотация: Исследование посвящено изучению профессионально значимых качеств студентов-психологов как фактора их готовности к практической деятельности. Результаты корреляционного анализа показали наличие статистически значимой положительной связи между уровнем развития профессионально значимых качеств и готовностью к практической деятельности ($r=0,467$; $p<0,01$). Полученные данные подтверждают важную роль профессионально значимых качеств в профессиональной подготовке будущих психологов.

Ключевые слова: студент-психолог, профессионально значимые качества, готовность к практической деятельности, профессиональное развитие, корреляционный анализ.

KIRISH

Amaldagi oliy ta'lim tizimi kelajakda raqobatbardoshlik, kasbiy harakatchanlik, samaradorlik va natijada o'zini o'zi anglashning yuqori darajasini ta'minlaydigan doimiy kasbiy rivojlanish, o'zini takomillashtirishga yo'naltirilgan malakali bo'lajak psixologlarni tayyorlash uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishga mo'ljallangan. Psixolog kasbining o'ziga xos xususiyatlariga muvofiq zarur bilimlar bazasi va ko'nikmalarini muvaffaqiyatli o'zlashtirishdan tashqari, zamonaviy psixolog-talabalarning eng muhim kasbiy fazilatlarni o'zlashtirishi juda muhimdir. Bu esa kasbiy samaradorlikning asosiy shartlaridan biri bo'lib, bo'lajak psixologning amaliy ishlarga tayyorligini bildiradi.

Shu bilan birga, bo'lajak psixologlarni tayyorlash muammosi umuman keng o'rganilganiga qaramay, uning bir qator jihatlari hali ham yetarlicha tadqiq qilinmagan. Xususan, zamonaviy psixologiya talabasining amaliy ishlarga tayyorligi omili sifatida kasbiy muhim fazilatlarini takomillashtirish kabi muhim masalalar chuqurroq izlanishni talab qiladi, bu esa ushbu dissertatsiya ishining mavzusini tanlashga olib keldi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kadrlar tayyorlashning psixologik jihatlarga oid nazariy va amaliy tadqiqotlar mahalliy olimlardan E. G'. G'oziyev, D. G. Muxamedova, O'. B. Shamsiyev va boshqalarning asarlarida yoritilgan. Ye. A. Klimov, V. A. Bodrov, V. D. Shadrikov kabi olimlarning asarlari bo'lajak mutaxassislarning kasbiy muhim fazilatlarini shakllantirish muammosining dolzarbligini, shuningdek, uning o'ziga xos xususiyatlari va mohiyatini o'rganishga bag'ishlangan.

Psixologning amaliy ishga tayyorligi kabi murakkab hodisa bo'yicha olimlarning turli pozitsiyalarini ko'rib chiqish shuni ko'rsatadiki, u mutaxassisning kasbiy rivojlanishining turli darajalarida psixologik hodisalar va tushunchalarning o'ziga xos sintezi sifatida namoyon bo'ladi. Ya'ni, psixologning amaliy ishlarga to'liq tayyorligi doirasida sub'ektning rivojlanish darajasini sintez qilish (uning operatsion va funksional tayyorgarligi, bilimi, tajribasi va boshqalar), uning munosabatlari, motivlari va qadriyatlarining rivojlanish darajasi, sub'ektning faollik darajasi, shaxs holatlari hamda kutish darajasi va spektri amalga oshiriladi. Shunday qilib, psixologning amaliy ishlarga tayyorligi haqiqatan ham turli xil toifalar, tushunchalar va alohida ta'riflarda tizimni shakllantiruvchi yadro vazifasini bajaradi.

Psixologning amaliy ishlarga tayyorligi mohiyati shundan iboratki, ushbu tayyorgarlikning integral ta'lim sifatida namoyon bo'lishining o'ziga xos xususiyati uning psixofiziologik, psixosotsial va mazmuniy-qadriyat tarkibiy qismlarining geterogenligi hamda geteroxron rivojlanishiga ta'sir qiladi. Bunda alohida komponentlar kompensatsiya funksiyasini bajarib, boshqalar ustidan hukmronlik qilishi mumkin, bu esa integral ta'lim sifatida ko'rib chiqilayotgan hodisaning namoyon bo'lish xususiyatlariga ta'sir qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Shu bilan birga, ushbu tadqiqot ishi doirasida, bizningcha, talaba-psixologning kasbiy muhim shaxs sifatleri va uning amaliy ishga tayyorgarligi o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, SPSS dasturida noparametrik Spirmen mezonidan foydalangan holda keng qamrovli psixodiagnostik tekshiruv natijalarining korrelyatsion tahlili bizga ko'plab statistik ahamiyatga ega bog'lanishlarni aniqlashga imkon berdi. Ushbu dissertatsiya tadqiqotining maqsad va vazifalarini hisobga olgan holda, ulardan eng muhimini ko'rib chiqamiz.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval: Talaba-psixologning kasbiy muhim shaxs sifatleri va uning amaliy ishlarga tayyorligi o'rtasidagi bog'liqlikni empirik o'rganish natijalarining o'zaro bog'liqligi (n=102)

№	Tahlil qilinadigan xususiyatlarning nomlanishi	Spirmen korrelyatsiya koeffitsiyenti	
		r	p
1.	Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi / Talabaning amaliy ishga tayyorgarligining psixofiziologik komponenti	0,424	r<0,01
2.	Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi / Talabaning amaliy ishga tayyorgarligining psixosotsial komponenti	0,771	r<0,01
3.	Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi / Talabaning amaliy ishga tayyorgarligining mazmuniy-qadriyat komponenti	0,484	r<0,01
4.	Talaba yoshi / Talabaning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanganlik darajasi	0,260	r<0,01
5.	Talaba yoshi / Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi	0,261	r<0,01
6.	Talabaning ta'lim kursi / Talabaning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanganlik darajasi	0,200	r<0,05
7.	Talabaning ta'lim kursi / Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi	0,200	r<0,05
8.	Talabaning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanganlik darajasi / Talabaning amaliy ishga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi	0,467	r<0,01

Shunday qilib, birinchi navbatda, o'rganilayotgan hodisaning yaxlitligini aniq ko'rsatadigan, shuningdek, tasdiqlovchi talaba-psixologning amaliy ishga tayyorgarligining uchta tarkibiy qismi bo'yicha olingan ekspert baholash natijalarining aniqlangan juda muhim korrelyatsiyasini, so'rov natijalarini qayta ishlash mexanizmining optimalligini ta'kidlash maqsadga muvofiqdir. Shu nuqtai nazardan, talabaning amaliy ishga tayyorgarligining yakuniy ko'rsatkichi va talabaning amaliy ishga tayyorgarligining psixosotsial komponenti o'rtasida eng statistik ahamiyatga ega (yuqori ahamiyatga ega) korrelyatsiya koeffitsiyenti olingan - $r=0,771$; $r<0,01$. So'ngra, kamroq statistik ahamiyatga ega (zaif ahamiyatga ega) korrelyatsiya koeffitsiyentlari aniqlandi:

- talabaning amaliy ishga tayyorgarligining yakuniy ko'rsatkichi va talabaning amaliy ishga tayyorgarligining mazmuniy-qadriyat komponenti - $r=0,484$; $r<0,01$;
- talabaning amaliy ishga tayyorgarligining yakuniy ko'rsatkichi va talabaning amaliy ishga tayyorgarligining psixofiziologik komponenti - $r=0,424$; $r<0,01$.

Qizig'i shundaki, avvalgi empirik tadqiqotda bo'lgani kabi, ko'rsatkichlar o'rtasida statistik jihatdan muhim korrelyatsiya aniqlandi:

- talaba-psixologning yoshi va talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanish darajasi ($r=0,260$; $r<0,01$), talaba-psixologning ta'lim kursi va talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanganlik darajasi ($r=0,200$; $r<0,05$).

Ular juda zaif o'zaro bog'liqlik bilan ajralib turadi va oliy o'quv yurtining o'quv jarayoni hamda talabaning tabiiy kamoloti zamonaviy talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarining to'g'ri rivojlanishiga yetarli darajada ta'sir qilmasligini aniq ko'rsatib berdi (yana bir bor tasdiqladi).

Xuddi shunday o'zaro bog'liqlik talaba-psixologning yoshi va talaba-psixologning amaliy ishlarga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi ($r=0,261$; $r<0,01$), shuningdek, talaba-psixologning ta'lim kursi va talaba-psixologning amaliy ishlarga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi ($r=0,200$; $r<0,05$) o'rtasida ham aniqlandi. Bu fakt, avvalgi korrelyatsiyalarga o'xshab, oliy o'quv yurti tayyorgarlik jarayonining bo'lajak mutaxassisning amaliy ishlarga tayyorligi kabi muhim hodisaning maqsadli rivojlanishiga yetarli darajada ta'sir qilmasligini ham aniq ko'rsatib turibdi.

Yuqoridagi korrelyatsiyalarga qo'shimcha ravishda, bizning fikrimizcha, talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarining rivojlanish darajasi va talaba-psixologning amaliy ishlarga tayyorligining yakuniy ko'rsatkichi o'rtasidagi statistik jihatdan muhim bog'liqlikni aniqlash muhimdir ($r=0,467$; $r<0,01$). Bu bog'liqlik o'rganilayotgan hodisalarning o'zaro bog'liqligidan dalolat beradi va nazariy tahlil natijalarini tasdiqlaydi, shuningdek, mutaxassisning amaliy faoliyatga tayyorligini rivojlantirishda uning kasbiy muhim sifatlarining muhim roli va ahamiyatini ochib beradi.

Shunday qilib, yuqoridagilardan kelib chiqqan holda, empirik tadqiqot natijalari ($n=102$) talaba-psixologning kasbiy ahamiyatga ega bo'lgan shaxsiy sifatleri va uning amaliy ishlarga tayyorligi o'rtasida barqaror bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi, degan xulosaga kelish maqsadga muvofiqdir ($r=0,467$; $r<0,01$).

Shu bilan birga, kasbiy jihatdan muhim sifatlar psixolog-talabaning amaliy ishga tayyorgarligini shakllantirish va yanada rivojlantirish uchun ma'lum asos bo'lib xizmat qiladi. Bundan tashqari, zamonaviy talaba-psixologning amaliy ishga tayyorligini shakllantirish notekis xarakterga ega. Xususan, tarkibiy qismlarning (psixofiziologik, psixosotsial va mazmuniy-qadriyat) geterogen va geteroxron rivojlanishi tufayli ularning alohida elementlari kompensatsion funksiyani bajarishi mumkin, bu ularning namoyon bo'lish xususiyatlariga ta'sir qiladi. Tayyorlik ajralmas ta'lim sifatida va o'rganilayotgan hodisalarning tegishli turlarini ko'rib chiqish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Talaba-psixologlarning kasbiy muhim sifatleri va amaliy faoliyatga tayyorligi o'rtasida statistik jihatdan ahamiyatli ijobiy bog'liqlik mavjudligi aniqlandi ($r=0,467$; $p<0,01$).

Talabaning amaliy faoliyatga tayyorligida psixosotsial komponent eng muhim o'rin tutishi aniqlandi ($r=0,771$; $p<0,01$).

Talabalarning yoshi ortishi bilan kasbiy muhim sifatlar va amaliy faoliyatga tayyorlik darajasi ham ma'lum darajada oshib borishi kuzatildi.

Ta'lim bosqichi (kurs) va kasbiy muhim sifatlarining rivojlanishi hamda amaliy faoliyatga tayyorlik o'rtasida ijobiy, ammo kuchsiz bog'liqlik mavjudligi aniqlandi.

Oliy ta'lim muassasasidagi mavjud tayyorgarlik jarayoni bo'lajak psixologlarning kasbiy muhim sifatleri va amaliy faoliyatga tayyorligini yetarli darajada rivojlantirmayotgani kuzatildi.

Kasbiy muhim sifatlar bo'lajak psixologning amaliy faoliyatga tayyorligini shakllantirish va rivojlantirishning muhim omili hisoblanadi.

Talaba-psixologlarning amaliy faoliyatga tayyorligini oshirish uchun kasbiy muhim sifatlarini rivojlantirishga qaratilgan maxsus psixologik-pedagogik dasturlarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. G'oziyev E.G'. Ontogenez psixologiyasi: Darslik. - T.: "Nashr", 2010. - 360 b.
2. Shamsiyev O'.B., Muxamedova D.G. "Mehnat psixologiyasi va menejment" o'quv qo'llanma. - "Universitet", 2017 yil, 166-bet.
3. Шамсиев Ў.Б., Мухамедова Д.Г. "Меҳнат психологяси ва менежмент" ўқув қўлланма "Университет", 2017 йил, 166-бет.
4. Климов Е.А. Психология профессионала. М., 2005. - 400 с.
5. Бодров В.А. Диагностика и прогнозирование профессиональной мотивации в процессе психологического отбора. // Психологический журнал, 2003. №1. - С. 73.
6. Шадриков В.Д. Психология деятельности и способности человека. М.: Логос, 2001. - 320 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.